

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

גיליון: 261

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

פְּנֵי נִי הַפָּרֶשָׁה

ג' שלבים בהמשכת אור השי"ת, דרגה אחרי דרגה.
 "והתהלכתי בתוכם" – בדרך "הלך ואורח" כמובא בדברי חז"ל.
 "והייתי לכם לאלוקים" – הארת האמונה ביתר התפשטות לכל
 יחיד ולעם ישראל. שזו: "לכם"

כוח הרבים כוחו גדול הוא, אור דברי תורתנו הקדושה וסודותיה נמשכו ונאצלו בכוח הרבים כוח האחדות והחבורה. קבלת התורה בכוח הרבים ניתנה. נתאחד עם הציבור, נתכלל באהבת חברים, נאיר בנו זכות הרבים בכל עת מצוא. ונזכה גם אנן.

ובדברי רבי נתן באור דברים אלו (ליק"ה דס"ב): "וזה בבחינת ל"ג בעומר, כי אז פסקו למות תלמידי רבי עקיבא שהיה ביניהם מחלוקת. כי רבי עקיבא ותלמידיו היו צריכים להמשיך ולגלות תורה בעולם, כי כל צדיק ממשיך ומגלה תורה בעולם, בפרט רבי עקיבא שאמר

המשך פניני הפרשה

"ואתם תהיו לי לעם" קשר וקנין נצח עם הקב"ה – להיות שלו כביכול: תהיו לי.

וגי' דרגות אלו הוא, ע"ד מאמרם (מד"ר שיר השירים ה): **"פתחו לו פתח אחד של תשובה כחודו של מחט, ואני אפתח לכם כפתח פתחו של אולם"**, ועל ייתור הלשון: **"והתהלכתי בתוכם"** - **"והייתי לכם לאלוקים"**, אפי"ל, דקאי ע"ד הכתוב במשכן: **"ושכנתי בתוכם"**, ובפרש"י על השראת השכינה **"בתוך כל אחד ואחד"**, וזהו **"בתוכם"** - **"השראת השכינה לכלל ישראל, ולכל אחד ואחד"**.

"ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו" (כ"ו ז)
אפשר לדייק דכתוב **"מפני חדש תוציאו"** ולא **"תאכלו"** - שהישן נעלם, **שבעצם הישן קיים, רק כעת מתחדשים עם החדש**. ע"ד הכתוב (שה"ש א): **"צאי לך בעקבי הצאן"**. **"ואל תטוש תורת אמן"** (משלי א). דיש לבנות את החדש על יסודות הישנים ולא להעלימם ולסתרם.

"ונתתי משכני בתוכם ולא תגעל נפשי אתכם" (כ"ו יא)
ע"פ הא דמבוא בליקוטי מוה"ר' (תורה ע): **דע"י המשכן השכינה שורה בישראל, כי המשכן היה לו כוח המושך להמשיך אלוקותו ית' למקום שהיה עומד שם**. וזהו **"משכן"** לשון **"משכני אחרין נרוצה"** (שה"ש א יד). ואפי"ל דזהו המשכן של כתוב: **"ולא תגעל נפשי אתכם"**, ובתרגומו: **"ולא תרחק"**, ובפרש"י: **"אין רוחי קצה בכם"**, דכל זה מורה על המשכת השכינה ע"י המשכן.

"אלה המצוות אשר ציוה ה' את בני ישראל בהר סיני" (כ"ז ל"ד)
ובהמשך מיד: **"חזק חזק ונתחזק"**, ואפי"ל: ע"פ הא דמבוא בירושלמי (פ"ג ח"ג) על פסוק זה: **"א"ר אילא, מלמד שאם עשאו כמצותן הן מצוות ואם לאו אינו מצוות"**. וא"כ האדם ימנע מקיום המצוה, **כי מי יאמר זיכיתי ליבי, ומי הוא שיעשה כל מצוות ה' בשלימות**, לכן מיד לאחר מכן אנו מכריזים בקול ובנעימה **"חזק חזק ונתחזק"**. ודו"ק.

ל"ג בעומר בתלמוד תורה "אתבת משה"

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוה"ר' מברסלב ותלמידיו ז"צ

"ומקדשי תירא" (ויקרא כ"ו ב)

הקלויז בשיקומו ובבנינו

היה זה בל"ג בעומר של שנת תרס"ג הונחו מחדש היסודות לבניין הקלויז - בית הכנסת של אנשי שלומנו שבעיר אומן בפעם השלישית, בהשתדלותו של החסיד רבי אייזיק אייזנשטיין מאומן. הקבלן והאדריכל של הבניין היה החסיד המורם מעם רבי נפתלי כהן (חותנו של הרה"ק רבי אברהם ב"ר נחמן), תוך הקפדה יתרה שמלאכת הבניה תהיה נעשית בדווקא על-ידי בעלי מלאכה שומרי תורה ומצוות, כשרק חציבת האבנים וגזירתם נעשה ע"י גויים שגרו ברחוק מקום, ואפילו סחיבת האבנים משם נעשתה גם היא ע"י יהודים שומרי תורה ומצוות.

ויש לספר בהקשר לכך שבגמר הבניה, בא מושל העיר עם אשתו לראות את הבניין לרוב יופיו, כשבין דבריו שאל המושל את ר' אייזיק אייזנשטיין כמה עלה לבנות בנין נאה כזה, ונקב לו את הסכום. התפלא מאוד המושל שבנין נאה ומפואר כזה יעלה סך מועט כמו שאמר לו, וכשהבחין ר' אייזיק את תמיהתו ציין בפניו שהבניה נעשתה ביושר וברצינות "מיט אן ערנסקיט", כלומר: שלא היו בכל משך הבניה שום מעילות וגניבות כלל, כי עסקו בבנינו רק אנשים כשרים. והמושל מאוד התפעל מכך. עוד יש לספר: שהאדריכל רבי נפתלי כהן - ברח מיד לאחר בנייתו לארץ ישראל, וזאת, מכיוון שכמרי העיר שמאוד התפלאו מיופי הבניין, יחד עם כל הרואים שהתפלאו והשתוממו על יופיו - לכן נסעו אליו לעיר בארדיטשוב עיר מגוריו, ובקשו והפצירו בו מאוד שיבנה בנין נאה כזה להבדיל עבור בית תפלתם רח"ל, וישלמו לו ככל אשר יחפון, ומכיוון שלא רצה לבנות עבורם, וחשש להמרות את פיהם, קם, ועזב את כל אשר לו וברח מיד לארץ ישראל...

"אם בחוקתי תלכ" (כ"ו ג) 'שתהיו עמלים בתורה' (רש"י)

אידן! ביטול תורה !!!

היה זה בשנת תש"ו החסיד רבי לוי יצחק בנדר שהיה בדרכו לארץ ישראל הגיע למחנה העקורים הגדול "באד-ריינהאלד". מחנה עקורים זה היה מעין ערי מקלט לניצולי המחנות והגיטאות אשר נעקרו משרשם וממשפחותיהם ונותרו בודדים לנפשם לאחר ההשמדה הנוראה באירופה. חיילי "בנות הברית" של ארה"ב וארצות אירופה המערבית, הם אשר הקימו את מחנות הללו למנוחה עבור פליטי המלחמה, עד שישובו מעט לכוחותיהם ויוכלו לבנות מחדש את חייהם. היו אלו מעין מחנות מעבר מהעבר הקשה למקום מנוחה בארץ ישראל. ובין אלו שהיו המחנה היו גם יהודים שהצליחו לברוח ולצאת מרוסיה הקומוניסטית בדרכם לארץ ישראל.

והיה זה בשבוע הראשון לבואו, נכנס רבי לוי יצחק באחד הערבים לבית הכנסת הגדול במחנה, וראה חבורות אנשים משוחחים על דא ועל הא, ואילו ארון הספרים ניצב בצד שומם... "אידן" (יהודים) - זעק רבי לוי יצחק, אשר הקהל טרם הכירו ועמד על טיבו - "אידן ביטול תורה!! תורה מה תהא עליה? איך אפשר לשרוף את הזמן ולכלותו בדברים של מה בכך!! געוואלד !!!!" ומספר עד ראה שהיה נוכח שם - "עד היום הזה זוכר אני את הדומייה הפתאומית שהשתררה בחלל בית הכנסת למשמע הזעקה הנוקבת מפי היהודי הבלתי מוכר, ואת הרושם העז שהשאירו דברי האמת היוצאים מן הלב. אך תוך כמה דקות התעשת אחד מן הנוכחים, וניסה לצנן מעט את רושם הדברים: "למה תרעים בקולך? וכי המקום הזה מקום קבוע הוא לנו? לא יעברו ימים רבים ונעזוב את המחנה בדרכנו לארץ הנכספת, לארצנו הקדושה ארץ ישראל, מקום זה אינו אלא עראי, ומה זאת כי תלין על מעט הביטול תורה בימים ספורים כי הכנות קדחתניות לקראת העלייה לארץ ישראל?... דברים אלו כמובן לא השפיעו כמלאו נימה על רבי לוי יצחק, שהפחד הנורא מפני ביטול תורה זעזעו אותו עד עמקי נפשו. מיד קפץ אל הבימה, נטל בידו ספר משניות, וזעק: "הבה יהודים, בניי לבניי, כל זמן שאנחנו פה, הבה ונלמד מעט תורת ה', כי היא חיינו, ובלעדיה אין לנו זכות קיום ולו ליום אחד! ככתוב 'אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי'. דיבורים אלו שיצאו מקירות לבו הטהור של רבי לוי יצחק בעמדו על בימת בית הכנסת, טלטלו וטלטלה עזה את כל הקהל, וזה החל לשכנע כי אמנם צודק גם צודק יהודי נשוא פנים זה - - - אומר ועושה. בעודו עומד על הבימה הכריז רבי לוי יצחק: "אנא יהודים, הבה ונפתח כעת בשיעור משניות, וכבר נקבע קביעות כלשהיא לפרק או שני פרקים בכל יום, כי גדולה היא עד מאוד מצות קביעות עתים לתורה!..."

תוך כדי דיבור שלף רבי לוי יצחק ספר קטן מחיקו והחל קורא בקול: 'מאימתי קורין את שמע בערבית...' בסחפו את כל הקהל אחריו...

וממשיך לספר העד שהיה בשעת מעשה רבי משה ברייט בהתרגשות ובערגה, כשהוא מתרפק על כל פרט ופרט... השמורים היטב בזיכרונו, כאילו הדברים התרחשו זה מקרוב: "תתפלאו לשמוע, אולם מפרק משניות ליום, בו זיכה רבי לוי יצחק את תושבי המחנה, ואשר עלה והתרחב לשני פרקים ליום ולשלושה, וזה כל הקהל בבאד-ריינהאלד לחוגג כעבור שנה לערך ברוב פאר והדר, את סיום ששה סדרי משנה שנלמדו יום יום על ידי רבי לוי יצחק בהשתתפות קבועה של קהל הקודש המקומי..." "ראיתי בכך" מסיים רבי משה את סיפורו - כוח השפעה אדיר, לרתק ציבור גדול ומגוון מכל העדות והשכבות, יהודים נשברי לב ומדוכדכים עד דכונתה של נפש, וללמוד עמם יום יום פרקי משנים בתקופה ארוכה של חדשים רבים."

מן הספר שהיה יצחקי המזרים | נעימות התורה

קלים קלים ! השבוע בפרשה על התיבות: 'אם בחקותי תלכו', כותב רש"י: 'שתהיו עמלים בתורה'. גדולה וחשובה היא עד מאוד - למוד ופסק התורה שעליה עומדת העולם, וכמו שכתוב: 'אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי'.

וכן המשיך רבי נתן את משלו (לקוטי הלכות שבת ו' ח'): התורה נקראת ספינה, כמו שכתוב 'היתה כפאניות סוחר', כי העולם הזה הוא כמו סוחר וזועף, ועל כל אחד מתגברים גלי הים, שהם הקשיים, הפתויים של היצר הרע, ועוד. ולעבר את העולם הזה בשלום - צריכים לזה ספינה חזקה מאוד, שזה תורתנו הקדושה. כי עמה אפשר לעבר את העולם הזה בשלום. ופעם אחת עורר רבנו את אחד להתמדת הלמוד, ואמר לו: "שהשפתיים לא יגונו מללמוד תורה. והוסיף באמר: התורה תחיה אותך, התורה תחזק אותך, והתורה מעשיך. ובלקוטי מוה"ר' (תורה ע"ב ח"ב) כתוב: "כי יש נעימות בתורה, וזהו העיקר, לזכות להרגיש הנעימות שיש בהתורה: דרכיה דרכי נעים וכל נתיבתיה שלום". הבה ונתחבר לנעימות זו, ויהיה לנו כל טוב, בעולם הזה ובעולם הבא. יהיה לנו הרבה סיפוק, ונרגיש שמחים ומאשרים.